

trouwen. Voorzover ik weet spreekt de bijbel nergens vanuit den gedachtegang, dat zekerheid verschillende graden bezit.

Nu is daarmee de betekenis van „kleingeloof“ en „grootgeloof“ nog slechts naar één zijde scherp afgegrensd. En het gevaar bestaat nu toch nog, dat we kleingeloof identificeren met „weinig geloof“, terwijl dan vanzelfsprekend groot geloof voor ons gelijk staat met „veel geloof“.

Heel veel mensen zijn n.l. vergeten, dat geloof in de Schrift altijd betekent die bepaalde activiteit, een handeling, die wij door de genade des Geestes verrichten. Geloof is in den bijbel steeds de daad van vertrouwen. Dat is velen ontgaan. Zij zien het geloof niet als een activiteit van ons, maar als een geestelijke substantie in ons: ongeveer zoals de mensch lichamelijk bloed in zich heeft, zoo heeft hij geestelijk geloof nodig. Bij de zelfbeproeving wordt dan ook vaak gespeurd naar de aanwezigheid van die geestelijke substantie, die men „geloof“ noemt; en heel veel mensen denken, dat ze geestelijk sterker zouden zijn, b.v. in het dragen van beproevingen, als ze een grotere hoeveelheid van deze geestelijke brandstof bezaten. Precies zoals een lijder aan bloedarmoede behoefte heeft aan vermeerdering van de hoeveelheid bloed.

Nu zijn wij de eersten niet, die die vergissing maken. Blijkt Luc. 17 is die fout ook gemaakt door de discipelen.

Weer is het verhaal heel leerzaam, en verhelderend voor ons inzicht in de problematiek van het geloof.

Jezus had een heel zware opdracht aan Zijn discipelen gegeven. Het zware gebod van den broeder lief te hebben, hoe vervelend en lastig hij ook mocht zijn. „Indien hij zevenmaal daags tegen u zondigt, en zevenmaal daags tot u wederkeert, zeggende: het is mij leed; zoo zult gij het hem vergeven“. Daarop kwam als reactie van de zijde der discipelen het gebod: vermeerder ons het geloof“.

We kunnen ons dit levendig voorstellen. Het moest ons eens gebeuren, dat we zoo'n broeder als buurman hadden, die 7 keer per dag ons beleedigde; we zouden het hem, als hij excuus aanbood, 1 of 2 keer vergeven; maar dan kwam er zeker ook een einde aan ons geduld. Als hij een uur later de verhouding weer bedierf, we zouden van zijn betuigingen van spijt niets meer gelooven: zoo'n broeder maakt je wild.

Dat hebben de discipelen ook begrepen. En ze overwogen bij zichzelf: we zijn in staat twee, desnoods drie keer te vergeven; zooveel vertrouwen hebben we wel. Ons geloof is toereikend tot een dergelijke prestatie. Maar dat is dan ook het maximum: om te voldoen aan Jezus' eisch is ons geloof best onvoldoende. „Heere, vermeerder ons het geloof“: d.w.z. onze voorraad geloof is wel voldoende voor een gemakkelijker taak; maar voor een zoo zware opdracht hebben we een grotere hoeveelheid geloof nodig.

Zoals een taxichauffeur voor een buitenrit meer benzine nodig heeft dan voor een stadrit. Jezus heeft toen daarop een hoogst eigenaardig antwoord gegeven: „Zoo ge geloof hadt als een moederdaad, ge zoudt tegen dezen moederziënboom zeggen: wordt ontworteld en in de zee geplant! en hij zou u gehoorzaam zijn“.

Van het moederdaad heeft Christus zelf gezegd, dat het is het kleinste van al de zaden. Dus betekent dit antwoord: ge moet niet meenen, dat ge met weinig geloof weinig kunt presteeren, en met een grotere hoeveelheid meer; met geloof in de kleinste hoeveelheid kunt ge alles. De kwestie is niet: heb ik veel geloof of niet; maar: geloof ik, ja dan neen. Zoodra ik geloof, ben ik tot alle dingen in staat, omdat ik door het geloof beschik over de krachten, die God me belooft.

Terwijl Christus om klein geloofigheid bestraft, wijst Hij het gebod om veel geloof af, en zegt, dat weinig geloof tot alles in staat stelt.

Dit brengt ons al op het vermoeden, dat kleingeloof en weinig geloof voor Hem niet hetzelfde zijn.

Een prachtig bewijs daarvan vinden we ook in Matth. 17: 20. Dat is pas te ontdekken voor wie

die tekst leest in de nieuwe vertaling van het Ned. Bijbelgenootschap.

Terwijl Jezus op den berg der verheerlijking zich bevond, hebben de achtergebleven discipelen vruchteloos getracht den vader te helpen, die met zijn zwaar-bezeten kind tot hen kwam. Als de discipelen dan vragen, waarom zij hem niet konden genezen, antwoordt Jezus: vanwege uw kleingeloof (Statenvertaling: „om uws ongeloofs wil“); want voorwaar zeg ik u: zoo gij geloof hadt als een mosterdzaad, ge zoudt tegen dezen berg zeggen: ga heen van hier derwaarts; en hij zal heengaan, en niets zal u onmogelijk zijn“.

M.a.w. vanwege uw kleingeloof hebt ge hem niet kunnen genezen; als ge ook maar de minste hoeveelheid geloof hadt gehad, ge zoudt het wel hebben kunnen doen.

Wat we kunnen, zoolang we weinig geloof hebben, dat is ons onmogelijk zoodra we kleingeloof zijn: want kleingeloof betekent dat er bij ons zelfs niet meer weinig vertrouwen is; integendeel, het geloof wordt op dat oogenblik in het geheel niet geoefend.

Zulke artikelen laten zich niet gemakkelijk verknippen; vandaar, dat ik het geheel geef.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Drielat te:

Amst-Vollenhove (St. Janskerk): J. Waagmeester te Oost-terzee, W. H. Wamsteeker, cand. te IJmuiden en J. Wolven Jzn., cand. te Amsterdam.

Oude Pekela: M. Hamming te Siegerswoude, P. H. de Kler te Overschild en A. J. Radder te Ottoland.

Tweelst te:

Glanerbrug: Cand. B. J. A. Streefkerk, hulpred. te Zutphen en Cand. K. S. G. Zijlstra, hulpred. te Urk.

Beroepen te:

Enkhuizen: H. W. Wierda te Vijfhuizen, Katwijk aan den Rijn: H. de Valk te Stellendam.

Aangenomen naar:

Ooster-Nijkerk: Cand. G. van Ardel, hulpred. te Leiden. Roden (Dr.): Cand. H. van Rhijn te Waddinxveen. Zwagerveen (Fr.): H. Hazenberg te Ureterp.

Intrede te:

Diemen: W. Diepersloot. Tekst: Filipp. 2: 5-11.

Generale Synode der Geref. Kerken.

Het moderamen van de Generale Synode der Geref. Kerken die in October j.l. voorloopig te Sneek werd gesloten, heeft de Synode in voortgezette vergadering bijeengeroepen tegen Dinsdag 6 Augustus a.s. 's morgens om 10 uur in de Oostkerk te Utrecht. De vergaderingen zullen uitsluitend in comité gehouden worden en worden gewijld aan de afdoening der nog overgebleven agenda-punten. Het ligt in het voornemen dat de Synode met enkele dagen haar arbeid zal kunnen beëindigen.

Candidaten tot den Heiligen Dienst.

De Classis Rotterdam der Geref. Kerken heeft in haar vergadering van 9 Juli l.l. praeparatoir geëxamineerd en toegelaten om te staan naar den dienst des Woords en der Sacramenten, den heer M. J. C. Blok, cand. aan de Theol. Hoogeschool. Cand. Blok zal graag de kerken dienen en een beroep in overweging nemen. Adres: Bergsingel 141a, Rotterdam-Noord, telef. 43864.

In verband met de demobilisatie van Ds F. Dresselhuys te Oldaboorn is het hulpredikerschap van Cand. W. Okkema aldaar beëindigd, en kan deze weer alle Zondagen de kerken dienen, alsmede een beroep in overweging nemen.

In verband met den terugkeer van Ds de Waard beëindigt Cand. J. Goris zijn hulpdiensten bij de Geref. Kerk te Kampen. Hij zal gaarne andere Geref. Kerken dienen. Adres: Schoolstraat 12, Kampen.

Cand. Joh. de Wal, hulprediker te Urm, zal tengevolge van den terugkeer van den pastor loci, zijn arbeid aldaar beëindigd zien op 21 Juli a.s. Na dien datum zal hij gaarne weer des Zondags de Geref. Kerken dienen en een eventueel beroep

die menschheid den strijd tegen Satan.¹⁾ Het fundament der christelijke vrijheid is gelegen in het middelaarswerk van den Heere Jezus Christus. Die heel Gods schepping gered heeft van den vloek der zonde en zoo geschonken heeft: leven in vrijheid, d.i. leven naar creatuurlijke bestemming. En dit geldt voor heel den kosmos! Evenmin als wij maar één zijde van de tijdelijke werkelijkheid zouden mogen of kunnen onttrekken aan het Koning-schap van Christus, evenmin kunnen wij van één zijde verklaren dat zij niet getroffen was door den vloek der zonde en niet weer door Christus herkegen heeft haar oorspronkelijken zin, haar door God bepaalde zijnswijze in den tijd.

Zoo is mogelijk geworden het leven in de vrijheid, waarmede Christus ons vrijgemaakt heeft. Dat is die vrijheid, die blijft. Geen enkel schepsel zal ooit vermogen aan den christen die vrijheid te ontnemen. In die christelijke vrijheid is gelegen het geheim van de onuitputtelijke levenskracht van den christen. Echt, volop bloeiend en nitbottend leven is slechts mogelijk in volle vrijheid. Die vrijheid nu blijft het eigendom van den christen ook in tijden van zorg en druk, van nood en beproeving.

Ook dan, ja vooral dan, manifesteert zich in het christenleven de juistheid van Paulus' woord: Maar thans, vrijgemaakt van de zonde en in den dienst van God gekomen, hebt gij tot vrucht uw heilighing en als einde het eeuwige leven.²⁾

Zoo kan de christen, bewust van de door Christus voor hem verworven vrijheid, het leven aan

of hulpredikerschap in overweging nemen. Zijn adres is dan: Noordersingel 305, Bergum (Fr.), telef. 12.

— Het adres van Cand. H. Vrugink is thans: Berkum E 28 bij Zwolle. Hij is in de gelegenheid de kerken te dienen.

— Tengevolge van den terugkeer van Ds H. J. ten Brink te Twijzel, heeft Cand. J. F. Colenbrander zijn hulpredikerschap aldaar beëindigd. Hij kan alle Zondagen de kerken dienen en zal gaarne een beroep aanvaarden. Zijn adres is weer: „Keurhorst“, Sinderen (Gld.), telef. 251.

— Drs J. H. Becker, hulprediker der Geref. Kerk van Krommenie voor den Evangelisatie-arbeid te Uitgeest en Assendelft, heeft den kerkeraad verzocht zijn hulpredikerschap — gedurende meerdere jaren gecontinueerd — thans te mogen neerleggen, ter voortzetting van zijn studie.

De kerkeraad heeft daarin bewilligd en hem op de meest eervolle wijze ontslag verleend tegen 1 October a.s., tot zoolang blijft zijn adres dus nog: Uitgeest, Hoornse 2, telef. 258.

Conferenties van den Zendingstudie-Raad te Lunteren.

In verband met de tijdsomstandigheden besloot het bestuur van den Zendingstudie-Raad de voorgenoemde drie conferenties tot twee terug te brengen en deze beide bovendien met één dag te bekorten. De eerste conferentie zal nu D.V. worden gehouden van Dinsdag 6—Zaterdag 10; de tweede van Maandag 12—Vrijdag 16 Augustus.

Het programma wordt geheel gewijzigd en zal voor beide conferenties ongeveer hetzelfde zijn; het thema: „De groei van het Koninkrijk Gods door de eeuwen heen“.

Prof. Ravinck en Zendingdirecteur Rijnders zullen op beide conferenties gezamenlijk het presidium bekleeden.

Dr C. W. Th. Baron van Boetselaer van Asperen en Dubbeldam hoopt de openingsrede te houden over het onderwerp: „Onze Zendingsorientatie“.

Voor de eerste conferentie heeft Dr K. Sietsma van Amsterdam zich bereid verklaard, de bijbelbesprekingen te houden; voor de tweede: Ds J. Diepersloot van Leeuwarden.

Cursussen zullen niet worden gehouden, ook geen studieringen. Mevrouw Basse van Boetselaer van Asperen en Dubbeldam, Prof. Kraemer en Prof. Ravinck hopen in de ochtenduren referaten te houden, waarvan de onderwerpen zeer spoedig zullen gepubliceerd worden.

In de avonden zullen enkele zendingarbeiders het woord voeren en zal de nieuwe zendingfilm van Suriname door den heer Legère vertoond en toegelicht worden.

De deelnemersprijs wordt voor dit jaar verlaagd van f17.50 tot f12.—.

Met 't oog op distributiemogelijkheden en het treffen van allerlei extra voorzieningen is het gewenscht, dat alle aspirant-deelnemers zich zoo spoedig mogelijk opgeven, eventueel voorlooppig.

Aanmelding en aanvragen om een of meer exemplaren van het prospectus te adresseren aan Ds Boissevain, secr. van den Zendingstudie-Raad, 2de Dorpsstraat 30, Zeist.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Almelo: Cand. M. M. Jonker te Zierikzee. Barendrecht, Edé, Nieuw-Vennep en Sassenheim: Cand. P. v. d. Bijl te Sliedrecht. Franeker: Cand. J. Overduin te Dordrecht.

Bedankt voor:

Steenwijk: J. M. Visser te Midwolda.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Drielat te:

Vlaardingen (vac. Heyer): J. Folkema te Delft, J. W. v. d. Linden te Kootwijk en J. C. Terlouw te Garderen.

Beroepen te:

Aalten (toez.): J. W. v. Petegem te Nijehaske. Groot-Schermer: Cand. W. de Mooij te Leiden.

Aangenomen naar:

Brouwershaven: Cand. E. D. Ninck-Blok te Leiden. Kockengen: J. Bus te Gamaran. Westerlee (Gron.): Cand. D. Wolfson te Voorburg. Zaamslag: J. E. Drost te 's-Heer Abtsterke.

Bedankt voor:

Nieuwveen: C. v. d. Linde te Zwartewaal.

ADRESVERANDERINGEN.

Mogen we onzen abonne's vriendelijk verzoeken, hun adresveranderingen tijdig in te zenden? Wanneer deze na Woensdagmorgen in ons bezit komen, kan de adresband van diezelfde week niet meer veranderd worden, en bestaat er groote kans, dat het nummer niet (of niet tijdig) in het bezit van den geadresseerde komt.

DE ADMINISTRATIE.

Hij kan het aan ook als de stormen woeden. Naarmate de tijden zwaarder worden en de macht der zonde steeds feller in de bewogen wereld zich doet gelden, wordt hij te sterker zich bewust de universele betekenis van wat Christus voor hem verworven heeft. En te sterker gaat hij beseffen wat het zeggen wil: ... tot vrucht uw heilighing en als einde het eeuwige leven.

Zoo koerst zijn levensscheepje verder door de fel bewogen levenszee en hij behoeft geen ondergang te vrezen omdat Christus Zelf de richling bepaalt en hij zeker kan zijn van het einde: het eeuwige leven.

Dat doet hem zelfs in de branding instemmen met het lied van Guido Gezelle:

Met het Kruis in top
Zoo varen wij
Door 't wereldrij
Ten hoogen hemel op!

A. E. S.

¹⁾ Prof. Dr W. J. Aalders, Van Godsdienst en Leven, pag. 191.

²⁾ Hand. 4: 25.

³⁾ Joh. 8: 34.

⁴⁾ Dr H. H. Kuyper, De Christelijke Vrijheid, pag. 10.

⁵⁾ In „De voet in 't graf“.

⁶⁾ Rom. 6: 18.

⁷⁾ Ds C. Veenhof, In Kuypers Ijn, pag. 43.

⁸⁾ Rom. 6: 22 Nieuwe Vertaling N.B.G.

on, en heeft
vijze te ster-
ker, die kind
eld, de zelf-
de eerlijk-
heid niet-
zoo fel uit,
ad en gezin
ur uit het

leven en de
een gloed
landschap,
armelijke
en, die ge-
er op dezen
et er leven
en liefdevol
l en onder-
platte neigt
ekening van

in nationaal
derlandsch.
het eerste
en des te
niet alleen
ft verdiept,
er het land
ret bovenal
ur hij een
e drang van
e, wordt de
het nieuwe
ie van het
De hoofd-
en zonder

gegeven, dat
Het is een
n verrijking

H. S.

Kleingeloof.

olwerda aan-

ten wat da
ngeloof"
f.
niet moeten
de zeker-
dat het lou-

relnig zeker-
otgeloof een
rheid. Maar
de zekerheid
een geloof
aat, een ver-
g.
uit het ver-
geschiedenis

e schriftuur-
t met die wel-
rd: ik bedoel
vertrouwend"
and van ze-
in het ver-

bestaat."
l gebonden-
valsche pro-
en wat vrij-
stellen wat
bondenheid,
grensd zelf-
soverein

bij duizen-
eze vrijheid
in Psalm 2:
die ijdelheid
ie zich op-
beraadslagen
e, zeggende:
hun touwen

en zondigen,
hemel woont
otten" voegt

verping van
de. Wie de
zonde, zegt

christelijke
ng*) — dat
zonde, door
le is vrijge-

geschonken
oor God ge-

wilde creatuurlijke bestemming. Echte vrijheid geniet dan de beeldrager Gods, die gehoorzaamt aan de levenswet door zijn Schepper hem gesteld en zoo aan zijn levensbestemming beantwoordt.

Vrij, in den zin van onbegrensd soeverein, is alleen God. Een aardig onderscheid tusschen „vrij zijn“ en „vrijheid bezitten“ maakt Bilderdijk³⁾ in deze dichtregels:

„Slechts God is vrij, slechts God bestemt
[Zichzelfven].
„En vrijheid is vereening met dien God.“

Christus schenkt ons het nieuwe leven van ware vrijheid, waarvan Paulus spreekt: nu vrijgemaakt zijnde van de zonde, zijt gij gemaakt dienstknechten der gerechtigheid.⁴⁾

Maar al is deze echte vrijheid een stuk realiteit van het christenleven, toch wordt de bevrijding van de zonde hier op aarde nog niet volkomen. In het hart van den christen voeren de afvallige en de weer op God gerichte zelfheid een dagelijkschen strijd. En dat is geen geringe strijd! Ziende op zijn eigen zonde kan Paulus bitter klagen, maar anderzijds doet de zekerheid der overwinning hem bij voorbaat juichen van de kroon der rechtvaardigheid. Die strijd, gestreden in de wapenrusting Gods uit Efeze 6 voert tot de overwinning, waarvan Luther zong: Wij gaan ten hemel in, En erven koninkrijken.

Christus als het Hoofd en de Wortel der herschappen en herboren menschheid voert in en met